

можливість працювати як на робочому місці, так і вдома.

Отже, можна зробити висновки, що методів стимулювання праці персоналу існує дуже багато, серед яких моральні та матеріальні спонуки. При синтезуванні цих двох напрямів стимулювання можливо отримати непогані результати для функціонування підприємства та роботи персоналу. Важливо розуміти індивідуальні потреби різних груп у компанії і вибирати системи заохочення, які їм підходять найбільше.

Список літератури —

1. Балдин И. В. Менеджмент: пособие / И. В. Балдин, Г. Е. Ясников. – К.: БГЭУ, 2007. – 306 с
2. Баран Р. М. Досвід закордонних країн у системі мотивації та стимулювання персоналу/Р. М. Баран//Регіональна економіка. -2005. - №1. -С. 169-176
3. Колот А. М. Мотивація персоналу: підручник / А. М. Колот. – К.: КНЕУ, 2002. – 337с.

Світлана КАЛАБУХОВА
кандидат економічних наук, доцент
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДИКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО АНАЛІЗУ

В інформаційній економіці постіндустріального суспільства, що характеризується загостренням конкурентної боротьби внаслідок спрощення доступу до інформаційних ресурсів як сучасних факторів виробництва, пошук резервів розвитку суб'єктів господарювання необхідно здійснювати не за формою мобілізації виявлених матеріальних втрат активів, а за змістом інформації про невикористані можливості захисту бізнесу від дій конкурентів. Таку інформацію можуть надати опрацьовані в результаті аналітичного дослідження інформаційні облікові потоки підприємства.

З урахуванням потреб інформаційної економіки, концепцію бухгалтерського аналізу формуємо як наукове дослідження причинно-наслідкових інформаційних зв'язків у базах даних і базах знань, сформованих у системі бухгалтерського обліку суб'єкта господарювання, з метою обґрунтування цілісних пакетів стратегічних рішень щодо поліпшення результатів операційної, інвестиційної і фінансової діяльності економічного суб'єкта та створення стійкої конкурентної переваги у середовищі функціонування.

Для формування масивів корисної аналітичної інформації повинні бути передбачені правила збору даних, прийоми їх обробки, процедури адресної

передачі готової інформації тим користувачам, хто в ній зацікавлений і здатен використовувати отримані знання про господарську діяльність в інтересах підприємства. Отже, системність та комплексність організації аналітичних досліджень діяльності суб'єктів господарювання потребують своєї реалізації у структурі методики бухгалтерського аналізу.

Варто зауважити, що в загальній і спеціальній літературі, яка присвячена проблемам методології аналітичних досліджень економічних процесів, немає однозначного визначення структури методики аналізу господарської діяльності загалом та бухгалтерського аналізу зокрема. Критичний аналіз фахової літератури дозволив узагальнити напрацювання провідних вчених у сфері економічного аналізу, аналізу господарської діяльності та розробити структуру методичного забезпечення бухгалтерського аналізу. Отже, до структурних елементів методики бухгалтерського аналізу пропонуємо зарахувати наступні позиції:

1. Базовим структурним елементом методики бухгалтерського аналізу є формулювання аналітичних завдань для підготовки і проектування варіантів рішень управлінських проблем суб'єкта господарювання.

2. Другим структурним елементом методики бухгалтерського аналізу є формування системи аналітичних номенклатур за топологічними ознаками управління підприємством.

3. Третім структурним елементом методики бухгалтерського аналізу є моделювання системи факторів та резервів розвитку господарської діяльності підприємства.

4. Четвертий структурний елемент методики бухгалтерського аналізу – підготовка інформаційної бази аналізу на основі кластеризації інформаційних облікових потоків підприємства згідно із стратегічним баченням розвитку підприємства.

5. П'ятим структурним елементом методики бухгалтерського аналізу є вибір інструментарію аналітичного дослідження інформаційних облікових потоків підприємства.

6. Шостим структурним елементом методики бухгалтерського аналізу є складання технологічної карти аналітичного дослідження господарської діяльності.

Схематичне узагальнення запропонованої структури методичного забезпечення бухгалтерського аналізу господарської діяльності економічного суб'єкта зображено на рис. 1.

Узагальнюючи вище наведене, підкреслимо, що сталий розвиток підприємства багато в чому зумовлюється здатністю керівництва приймати оптимальні рішення, а для цього йому необхідна ефективна інформаційна основа.

Рис. 1. Структурні елементи методики бухгалтерського аналізу господарської діяльності економічного суб'єкта (розроблено автором)

Як видно з рис. 1., застосування уніфікованої структури методичного забезпечення бухгалтерського аналізу господарської діяльності економічного суб'єкта дозволить здійснювати повномасштабне ефективне управління підприємством, створити єдину обліково-аналітичну інформаційну платформу, що підтримує процес прийняття стратегічних управлінських рішень.

Тетяна КАЛІНСЬКА
кандидат економічних наук, доцент
Херсонський національний технічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ ДОХОДІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В умовах ринкової економіки головною метою кожного господарюючого суб'єкта є одержання максимального прибутку. Прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. Отже, отримання доходів прямо впливає на суму прибутку, тобто на досягнення основної мети підприємництва. Це зумовлює необхідність використання сучасних методів ефективного управління доходами, у складі механізмів якого важлива роль відводиться економічному аналізу.

В аналітичній літературі методика аналізу доходів підприємства розглядається у двох розділах економічного аналізу:

- у фінансовому аналізі, де доходи вивчаються в складі факторів, що впливають на величину фінансових результатів діяльності підприємства;
- в управлінському аналізі, де досліджується обсяг реалізації продукції в напрямку оцінки відхилень і факторів, що їх спричинили.

Методика зовнішнього аналізу доходів, що проводиться за даними фінансової звітності підприємства, переважно спрямована на вивчення тенденцій зміни формування доходів, оцінку структурних зрушень у їх складі та визначення величини впливу доходів на зміну фінансових результатів (як загальної їх величини, так і за окремими видами діяльності) і чистого прибутку (збитку) підприємства.

При проведенні внутрішнього (управлінського) аналізу доходів основним об'єктом дослідження є дохід від реалізації продукції. В аналітичній літературі дохід від реалізації продукції практично не розглядається, однак у ній досить широко репрезентована методика аналізу обсягу реалізації продукції із застосуванням прийомів порівняльного і факторного аналізу. Традиційна методика аналізу реалізації продукції передбачає розрахунок балансу товарної продукції, оцінку виконання договірних зобов'язань та реалізації інших напрямів аналізу цього показника [1, с. 417-418].